

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika (www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1983560_RegNr_2-469-781/2021

<http://www.infolex.lt/tp/1983560>

Civilinė byla Nr. 2-469-781/2021

Teismo proceso Nr. 2-57-3-00709-2017-3

Procesinio sprendimo kategorijos:

(S)

3.3.2.3; 3.3.2.5; 3.4.3.7.3.

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. balandžio 8 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Jūratė Varanauskaitė,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnaginėjusi civilinę bylą pagal kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ ir atsakovės bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Agrovet“ atskiruosius skundus dėl Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutarties, kuria iš dalies tenkintas kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ skundas **dėl bankrutavusios**

uždarnosios akcinės bendrovės „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. pirmajame kreditorių susirinkime priimtų sprendimų pripažinimo negaliojančiais,

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Klaipėdos apygardos teismas 2019 m. gegužės 28 d. nutartimi uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Agrovet“ iškėlė bankroto bylą; bankroto administratoriumi paskyrė E. J. (toliau – nemokumo administratorius). Nutartis įsiteisėjo 2019 m. liepos 24 d. Lietuvos apeliaciniam teismui šią nutartį palikus nepakeistą.

2. Kreditorė uždaroji akcinė bendrovė „Hidrona“ (toliau – kreditorė) 2020 m. lapkričio 4 d. pateikė teismui skundą dėl BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkime priimtų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, nemokumo administratoriaus bei kreditorių susirinkimo įpareigojimo. Kreditorės vertinimu, visi kreditorių susirinkime priimti sprendimai turi būti pripažinti neteisėtais, pažeidžiančiais kreditorių interesus, be to, buvo padaryta ir procedūrinių pažeidimų.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

3. Klaipėdos apygardos teismas 2021 m. sausio 26 d. nutartimi iš dalies tenkino kreditorės skundą dėl BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. pirmajame kreditorių susirinkime priimtų sprendimų pripažinimo negaliojančiais, t. y. pripažino negaliojančiu BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. pirmajame kreditorių susirinkime priimtą sprendimą 8-uoju darbotvarkės klausimu „Dėl BUAB „Agrovet“ administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo bei atlyginimo administratoriui nustatymo“ ir klausimą dėl BUAB „Agrovet“ administravimo išlaidų sąmatos patvirtinimo bei atlyginimo administratoriui nustatymo grąžino kreditorių susirinkimui nagrinėti iš naujo; pripažino negaliojančiu BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. pirmajame kreditorių susirinkime priimtą sprendimą 9-uoju darbotvarkės klausimu „Dėl BUAB „Agrovet“ turto pardavimo tvarkos ir kainos nustatymo“ ir klausimą dėl BUAB „Agrovet“ turto pardavimo tvarkos ir kainos nustatymo grąžino kreditorių susirinkimui nagrinėti iš naujo; kitą kreditorės skundo dalį atmetė; priteisė iš kreditorės suinteresuotam asmeniui AB SEB bankui 348,08 Eur, suinteresuotam asmeniui AB Šiaulių bankui 303,34 Eur bylinėjimosi išlaidų; grąžino kreditoriui 2020 m. spalio 30 d. sumokėtą 50,00 Eur žyminį mokestį.

4. Pirmosios instancijos teismas, tikrindamas kreditorių susirinkimo sušaukimo ir nutarimų priėmimo tvarką sprendė, kad nagrinėjamu atveju buvo laikytasi BUAB „Agrovet“ pirmojo kreditorių susirinkimo sušaukimo tvarkos, BUAB „Agrovet“ pirmajame kreditorių susirinkime 9-iais darbotvarkės klausimais priimant skundžiamus sprendimus buvo laikytasi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) nustatytos kreditorių dalyvavimo, balsavimo ir sprendimų priėmimo tvarkos; procedūrinių pažeidimų teismas taip pat nenustatė.

5. Teismas nustatė, kad 5-uoju darbotvarkės klausimu kreditorių susirinkime buvo nutarta patvirtinti Informacijos apie bankroto procesą teikimo tvarką pagal pateiktą projektą (toliau – Tvarka Nr. 1).

6. Iš nemokumo administratoriaus pateiktos informacijos apie bankroto procesą teikimo tvarką, kuriai BUAB „Agrovet“ pirmajame kreditorių susirinkime pritarė 99,865 proc. susirinkime dalyvavusių kreditorių, teismas nustatė, kad informacijos teikimo tvarka visiems kreditoriams yra nustatyta vienoda, ji yra bendra, neišskiriamas nė vienas kreditorius, nė vienam kreditoriui nesuteikiamos kokios nors išimtinės teisės ar privilegijos. Teismas pripažino, kad kreditorė, skunde apeliuodama į Tvarkoje Nr. 1 numatytus papildomus ribojimus smulkiesiems kreditoriams susipažinti su informacija, savo argumento niekaip neįrodė. Vadovaudamasis išdėstytu, teismas konstatavo nesant nustatytos aplinkybės, kad priimant sprendimą kreditorių susirinkimo 5-uoju darbotvarkės klausimu būtų pažeistos JANĮ nuostatos ar kreditorių susirinkimo sprendimas prieštarautų įstatymams.

7. Skundžiamoje nutartyje pažymėta, kad 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo 6-uoju darbotvarkės klausimu buvo nutarta patvirtinti Kreditorių susirinkimų šaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) kreditorių susirinkimo tvarką pagal pateiktą projektą (Tvarka Nr. 2).

8. Teismas, įvertinęs Tvarkos Nr. 2 turinį, nustatė, kad pagal šios tvarkos nuostatas pranešimą apie šaukiamą kreditorių susirinkimą nemokumo administratorius išsiunčia asmenims, turintiems teisę dalyvauti kreditorių susirinkime, jų nurodytu elektroninio pašto adresu likus ne mažiau kaip 14 dienų iki susirinkimo dienos, pranešime apie šaukiamą kreditorių susirinkimą turi būti, be kita ko, nurodyta papildoma medžiaga, jeigu tokia yra pateikta, arba nurodama, kaip su šia medžiaga galima susipažinti (Tvarkos Nr. 2 5.5 punktas). Palyginęs šią nuostatą su galiojančiu reglamentavimu, įtvirtintu JANĮ 47 straipsnyje, teismas pripažino, kad BUAB „Agrovet“ kreditorių susirinkime patvirtinta Tvarka Nr. 2 nustato tokį pat kaip ir JANĮ – 14 dienų papildomos medžiagos pateikimo / nurodymo, kaip su šia medžiaga galima susipažinti, terminą, kuris yra palankesnis kreditoriams negu pareiškėjos siūlomas 5 darbo dienų terminas, bei konstatavo nesant pagrindo teigti, jog kuri nors Tvarkos Nr. 2 nuostata prieštarautų JANĮ ir nustatytų nepalankesnes sąlygas kreditoriams, negu numato įstatymas.

9. Pasisakydamas bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimu, teismas sprendė, kad kreditorė skunde pateikė devynis savarankiškus reikalavimus (reikalavimai dėl įpareigojimų laikytini išvestiniais iš pagrindinių, todėl šie reikalavimai ir procesiniai prašymai dėl dokumentų išreikalavimo atskirai neskaičiuojami). Šia nutartimi tenkinti 2 skundo reikalavimai iš 9 reikalavimų, vadinasi, skundas pagrįstas 22,22 proc., o nepagrįstas – 77,78 proc. Teismas pažymėjo, kad 2020 m. gruodžio 29 d. teisme gautas nemokumo administratoriaus prašymas priteisti iš kreditorės atsakovės BUAB „Agrovet“ naudai 1 200,00 Eur išlaidas advokato pagalbai apmokėti. Kartu pateikta 2020 m. gruodžio 4 d. sąskaitos faktūros kopija bei 2020 m. gruodžio 28 d. mokėjimo nurodymo kopija, iš kurių matyti, kad BUAB „Agrovet“ 2020 m. gruodžio 28 d. advokatei I. U. sumokėjo 1 200,00 Eur už teisinę paslaugą (t. y. už 15 valandų darbą – susipažinimą su 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo medžiaga, skundo analizę, atsiliepimo parengimą). Tačiau nemokumo administratorius prašyme priteisti bylinėjimosi išlaidas nenurodė ir nepateikė į šią civilinę bylą įrodymų, kurie patvirtintų, kad su advokate I. U. yra sudaryta atstovavimo, teisinių paslaugų teikimo sutartis, kad pastaroji šioje civilinėje byloje turi teisę teikti teisinę paslaugą atsakovei BUAB „Agrovet“ ir kad turėjo teisinį pagrindą ruošti procesinį dokumentą – atsiliepimą į pareiškėjos skundą. Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismas nemokumo administratoriaus prašymą priteisti iš kreditorės atsakovės BUAB „Agrovet“ naudai 1 200,00 Eur išlaidas advokato pagalbai apmokėti pripažino nepagrįstu, todėl netenkino.

10. Svarstydamas suinteresuoto AB SEB banko prašymo dėl 484,00 Eur bylinėjimosi išlaidų priteisimo už advokato padėjėjo pagalbą rengiant ir pateikiant teismui atsiliepimą į skundą pagrįstumą, teismas nurodė, kad 484,00 Eur suma viršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu

patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) (toliau – Rekomendacijos) 5, 7, 8.16 punktuose nustatytų maksimalių dydžių sumą, todėl protinga ir pagrįsta suma už atsiliepimo į pareiškėjos skundą parengimą pripažino 447,52 Eur. Teismas pripažino, kad suinteresuoto asmens AB SEB banko, prašančio atmesti visus skundo reikalavimus, atsiliepimas pagrįstas 77,78 proc. Atsižvelgdamas į tai, iš kreditorės šiam asmeniui buvo priteista 348,08 Eur bylinėjimosi išlaidų (447,52 Eur x 77,78 proc. / 100 proc.).

11. Pirmosios instancijos teismas taip pat pažymėjo, kad suinteresuoto asmens AB Šiaulių banko prašoma priteisti 390,00 Eur bylinėjimosi išlaidų suma už atsiliepimo į skundą parengimą neviršija Rekomendacijų 7, 8.16 punktuose nustatytų maksimalių dydžių sumos, todėl įvertinęs tai, jog suinteresuotas asmuo AB Šiaulių bankas prašė atmesti visus skundo reikalavimus ir jo atsiliepimas pagrįstas 77,78 proc., iš kreditorės suinteresuotam asmeniui AB Šiaulių bankui priteisė 303,34 Eur bylinėjimosi išlaidų (390,00 Eur x 77,78 proc. / 100 proc.).

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

12. Kreditorė atskirajame skunde prašo iš dalies panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutartį ir pripažinti negaliojančiais BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo 5-uoju ir 6-uoju darbotvarkės klausimais „Dėl Kreditorių susirinkimų sušaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) kreditorių susirinkime tvarkos patvirtinimo“ ir „Dėl informacijos apie bankroto procesą teikimo tvarkos patvirtinimo“ priimtus sprendimus; panaikinti pirmosios instancijos teismo nutarties dalį, kuria iš kreditorės suinteresuoto asmens AB SEB bankas naudai priteista 348,08 Eur bylinėjimosi išlaidų ir suinteresuoto asmens AB Šiaulių bankas naudai priteista 304,34 Eur bylinėjimosi išlaidų. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

12.1. Pirmosios instancijos teismas neteisingai išaiškino JANĮ nuostatas, todėl nepagrįstai atmetė kreditorės reikalavimą pripažinti negaliojančiais BUAB „Agrovet“ kreditorių susirinkime priimtus nutarimus 5-uoju ir 6-uoju darbotvarkės klausimu.

12.2. JANĮ 47 straipsnio 5 dalies 5 punkto ir Tvarkos Nr. 2 5.5 punkto nuostatos savo turiniu nėra identiškos. Esminis skirtumas yra tas, kad JANĮ įpareigoja ne vėliau kaip likus 14 dienų suteikti kreditoriui prieigą prie papildomos medžiagos, tačiau Tvarkos Nr. 2 5.5 punktas sudaro galimybę papildomos medžiagos pateikimo vilkinimui.

12.3. Sisteminė Tvarkos Nr. 1 6 ir 7 dalies nuostatų analizė suponuoja, kad gali kilti situacija, jog kreditorius per 14 dienų gaus tik biuletinį ir darbotvarkę, o dėl medžiagos turės kreiptis į nemokumo administratorių, kuris per 10 dienų galės pateikti medžiagą, kas reikštų jos pateikimą jau po kreditorių susirinkimo. Kreditorių susirinkimo medžiaga turėtų būti pateikta kreditoriui kartu su pranešimu, o kreditoriams turi būti sudaryta galimybė su medžiaga susipažinti elektroninėje erdvėje.

12.4. Be to, Tvarkos Nr. 1 2.5 punktas numato, kad kreditoriui, kurio įsiteisėjusia teismo nutartimi patvirtintas reikalavimas sudaro daugiau kaip pusę visų teismo patvirtintų finansinių reikalavimų sumos, teikiama visa jo raštu prašoma informacija. Ši nuostata suponuoja, kad kitiems kreditoriams teisė susipažinti su informacija yra ribojama, kas prieštarauja JANĮ 43 straipsnio 1 dalies 4 punktui.

12.5. Tik nemokumo administratorius turėjo procesinę pareigą parengti atsiliepimą į pateiktą skundą dėl 2020 m. spalio 16 d. BUAB „Agrovet“ kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo, tačiau kiti asmenys (kreditoriai) tokios procesinės pareigos neturi, todėl pirmosios instancijos teismas bylinėjimosi išlaidas turėjo priteisti tik vienai šaliai.

12.6. Teismas turėjo teisę, vadovaudamasis CPK 93 straipsnio 4 dalimi, nukrypti nuo bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, tačiau to nepadarė. Skirstant bylinėjimosi išlaidas nebuvo atsižvelgta į tai, kad kreditorės poziciją dėl nutarimų panaikinimo palaikė kiti kreditoriai. Be to, nemokumo administratorius nepateikė ataskaitoje ir bankroto proceso plane minimų dokumentų, dėl ko kreditoriams kilo abejonių dėl nemokumo administratoriaus teikiamos informacijos. Jei JANĮ numatytus duomenis nemokumo administratorius kreditoriams būtų atskleidęs, dalies skundo reikalavimų nebūtų pareikšta. Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė ir į tai, kad buvo atmestas nemokumo administratoriaus prašymas dėl baudos skyrimo, ir klaidingai nustatė, kad kreditorė pareiškė devynis savarankiškus reikalavimus, o ne keturis, kaip yra byloje.

12.7. Suinteresuoti asmenys AB Šiaulių bankas, AB SEB bankas turi specialius skyrius ir teisininkus, užsiimančius bendrovių nemokumo klausimais. Todėl situacija, kuomet jie kreipiasi į brangiai apmokamus advokatus dėl atsiliepimų parengimo, negali būti vertinama kaip sąžiningas reikalavimas atlyginti bylinėjimosi išlaidas.

13. Atsakovė atsiliepime į atskirąjį skundą prašo jį atmesti, priteisti jos naudai bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepimas grindžiamas šiais argumentais:

13.1. Kreditorės atskirajame skunde dėstomi samprotavimai, kad kreditoriams gali tekti laukti papildomos kreditorių susirinkimo medžiagos 10 darbo dienų nuo prašymo gauti šią informaciją pateikimo dienos, yra visiškai nepagrįsti, nes šis terminas netaikomas šaukiamo kreditorių susirinkimo medžiagos pateikimui.

13.2. Priešingai nei atskirajame skunde teigia kreditorė, 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkime patvirtintos tvarkos nepažeidžia nei JANĮ nuostatų, nei kreditorių interesų. Tai, kad Tvarkos Nr. 1 2.5 punkte numatyta galimybė daugiau kaip pusę visų teismo patvirtintų kreditorinių reikalavimų sumos turinčiam kreditoriui paprastesne tvarka gauti išsamesnę informaciją nei nurodyta JANĮ 43 straipsnio 1 dalies 4 punkte, niekaip negali pažeisti kitų įmonės kreditorių teisių ir teisėtų interesų, nes mažesni įmonės kreditoriai gali gauti šią informaciją JANĮ 65 straipsnio nustatyta tvarka.

13.3. Dėl trečiųjų / suinteresuotų asmenų patirtų bylinėjimosi išlaidų priteisimo sprendžiama pagal tas pačias civilinio proceso kodekso nuostatas kaip ir dėl šalių patirtų bylinėjimosi išlaidų. Kadangi tiek AB SEB bankas, tiek AB Šiaulių bankas byloje palaikė atsakovės BUAB „Agrovet“, o ne kreditorės poziciją, pirmosios instancijos teismas, atmesdamas didžiąją dalį kreditorės skundo reikalavimų, pagrįstai iš kreditorės priteisė proporcingą atmestiems reikalavimams suinteresuotų asmenų patirtų bylinėjimosi išlaidų dalį.

13.4. Byloje nebuvo pagrindo spręsti, kad nemokumo administratoriaus ar AB SEB banko, AB Šiaulių banko procesinis elgesys būtų netinkamas.

14. Suinteresuotas asmuo AB Šiaulių bankas atsiliepime į atskirąjį skundą prašo jį atmesti, priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepime teigiama, kad:

14.1. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, kad kreditorės skundo argumentai yra deklaratyvūs ir nesudaro pagrindo skundžiamus sprendimus pripažinti negaliojančiais, nes priimant

sprendimus nurodytais darbotvarkės klausimais nebuvo pažeistos JANŲ nuostatos, o kreditorių susirinkimo sprendimai neprieštaruja įstatymams.

14.2. Kadangi kreditorės skundas pirmosios instancijos teismui buvo susijęs su atsakovės BUAB „Agrovet“ kreditorių teisių įgyvendinimu priimant sprendimus kreditorių susirinkime, bankas turėjo teisę teikti atsiliepimą ir išdėstyti savo poziciją dėl pateikto skundo bei paneigti skunde išdėstytas neteisingas faktines aplinkybes, įskaitant aplinkybes apie banko atstovo dalyvavimą susirinkime, tariamai neturint tam įgaliojimų.

14.3. Kreditorė, keldama klausimą dėl advokatų, atstovaujančių bankus, dalyvavimo byloje nepagrįstumo siekia apriboti banko kaip proceso šalies teisę vesti bylą per pasirinktą atstovą.

15. Suinteresuotas asmuo AB SEB bankas atsiliepimu į atskirąjį skundą prašo jį atmesti, pirmosios instancijos teismo nutartį palikti nepakeistą, priteisti iš kreditorės bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepime suinteresuotas asmuo AB SEB bankas nurodo, kad:

15.1. Pirmosios instancijos teismas skundžiamoje nutartyje pagrįstai konstatavo, kad įvertinus tvarkose išdėstytas nuostatas ir jas palyginus su JANŲ, nėra pagrindo konstatuoti, jog kuri nors nuostata pažeistų JANŲ reglamentavimą.

15.2. Civilinio proceso įstatymas pripažįsta trečiojo asmens teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

15.3. Kreditorė teismui nepateikė argumentų, galinčių pagrįsti, kad suinteresuoto asmens AB SEB banko patirtos teisinės išlaidos yra sąlygotos jo paties netinkamo procesinio elgesio.

16. Atsakovė BUAB „Agrovet“ atskiruoju skundu prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutarties dalį, kuria netenkintas atsakovės prašymas dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo, ir priteisti atsakovei BUAB „Agrovet“ iš kreditorės 933,36 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme. Atsakovės BUAB „Agrovet“ atskirajame skunde nurodyta, kad:

16.1. Nagrinėjamu atveju iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos pirmosios instancijos teismui buvo pateiktas BUAB „Agrovet“ nemokumo administratoriaus pasirašytas 2020 m. gruodžio 29 d. prašymas priteisti bylinėjimosi išlaidas (1 200 Eur), o kartu su juo ir įrodymai apie patirtas išlaidas advokato pagalbai apmokėti. Pirmosios instancijos teismas neturėjo jokio pagrindo šiuos įrodymus vertinti kaip nepakankamus advokato išlaidoms pagrįsti ir tuo pagrindu atmesti atsakovės BUAB „Agrovet“ prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo.

16.2. Vien faktas, kad BUAB „Agrovet“ priėmė advokatės I. U. išrašytą 2020 m. gruodžio 4 d. sąskaitą faktūrą Nr. 2020-12-04/1 už atsiliepimo šioje civilinėje byloje parengimą ir ją apmokėjo, patvirtina, kad BUAB „Agrovet“ užsakė šias teisines paslaugas iš advokatės ir advokatė jas suteikė.

17. Kreditorė atsiliepime į atsakovės BUAB „Agrovet“ atskirąjį skundą nurodo su juo nesutinkanti ir prašo jį atmesti, o pirmosios instancijos teismo skundžiamą nutarties dalį palikti nepakeistą; jei teismas nuspręstų tenkinti skundą – sumažinti prašomų priteisti bylinėjimosi išlaidų dydį; iš atsakovės BUAB „Agrovet“ išreikalauti banko išrašus dėl pagal 2020 m. vasario 12 d. atstovavimo sutartį atliktų mokėjimų advokatei I. U.. Kreditorės pateiktame atsiliepime pažymėta, kad:

17.1. Neatmestina, kad visos nemokumo administratoriaus patirtos išlaidos buvo perkeltos kreditoriui, todėl tikslinga iš atsakovės BUAB „Agrovet“ išreikalauti banko išrašus dėl pagal 2020 m. vasario 12 d. atstovavimo sutartį atliktų mokėjimų advokatei I. U..

17.2. Nemokumo administratoriaus procesinis elgesys neturėtų būti vertinamas kaip tinkamas, nes jis sąžiningai ir profesionaliai neatliko jo kompetencijai priskirtų funkcijų, nesuteikė kreditoriams visos būtinos informacijos, kas sudaro pagrindą nukrypti nuo bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklės.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

18. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio (atskirojo) skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių sprendimo (nutarties) negaliojimo pagrindų patikrinimas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 320 straipsnio 1 dalis, CPK 329 straipsnis, 338 straipsnis). Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame (atskirajame) skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų, būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis). Absoliučių skundžiamos pirmosios instancijos teismo nutarties negaliojimo pagrindų apeliacinės instancijos teismas nenustatė (CPK 329 straipsnio 2 ir 3 dalys, 338 straipsnis).

Dėl kreditorės atskirojo skundo

19. Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo JANĮ ir neteko galios Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas (toliau – ĮBĮ) su visais pakeitimais ir papildymais (JANĮ 153 straipsnis). Pagal JANĮ 155 straipsnio 1 dalį iki 2019 m. gruodžio 31 d. pradėtiems juridinių asmenų nemokumo procesams JANĮ nuostatos taikomos toms asmenų teisėms ir pareigoms, kurios atsiranda arba yra įgyvendinamos jam įsigaliojus, taip pat toms nemokumo procedūroms, kurios pradedamos šiam įstatymui įsigaliojus, išskyrus šio straipsnio 1–5 punktuose nustatytas išimtis. Nagrinėjamu atveju BUAB „Agrovet“ ginčo kreditorių susirinkimo nutarimai 5-uoju ir 6-uoju darbotvarkės klausimais buvo priimti 2020 m. spalio 16 d., t. y. jau galiojant JANĮ, todėl pirmosios instancijos teismas pagrįstai taikė JANĮ nuostatas, kurios taikomos ir apeliaciniam procesui.

20. Tačiau pažymėtina, kad nepaisant JANĮ taikymo, nagrinėjamai bylai yra aktuali kasacinio teismo praktika kreditorių susirinkimo nutarimo panaikinimo klausimais, suformuota galiojant ĮBĮ nuostatoms, kadangi teisinis reglamentavimas šiuo klausimu išliko iš esmės nepakitęs. Kasacinis teismas išaiškines, kad nagrinėjant skundus dėl kreditorių susirinkimo nutarimų teisėtumo reikia patikrinti, ar buvo laikytasi ĮBĮ (šiuo atveju JANĮ) ir kreditorių susirinkimo nustatytos susirinkimo sušaukimo, kreditorių dalyvavimo, nustatytos susirinkimo darbotvarkės klausimų nagrinėjimo, balsavimo ir nutarimų priėmimo tvarkos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. birželio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-286/2007), nes šie procedūrų veiksmai reikšmingi ir gali lemti neteisėtų nutarimų priėmimą. Teismas, nustatęs esminius procedūrinius pažeidimus, galėjusius lemti neteisėtų nutarimų priėmimą, taip pat nustatęs, kad priimti nutarimai prieštarauja imperatyviosioms ĮBĮ (JANĮ), kitų įstatymų normoms, CK 1.5 straipsnyje įtvirtintiems principams ir dėl to pažeidžia bankrutuojančios įmonės, jos kreditorių grupės teisėtus interesus, panaikina kreditorių susirinkimo

nutarimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. lapkričio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-514/2012).

21. Taigi, kreditorių susirinkimo nutarimai gali būti naikinami dviem alternatyviais pagrindais, t. y. dėl esminių procedūrinių pažeidimų, susijusių su kreditorių susirinkimo nutarimo priėmimu, padarymo, galėjusiu nulemti neteisėtą tokio nutarimo turinį, arba dėl materialinių aspektų (turinio) neteisėtumo, kuris pasireiškia imperatyvių įstatymo nuostatų pažeidimu, prieštaravimu teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principams (CK 1.5 straipsnis) bei kreditorių ir / ar bankrutuojančios įmonės interesų esminiu pažeidimu.

22. Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo dėl aplinkybės, kad priimant ginčijamus nutarimus buvo laikytasi BUAB „Agrovet“ pirmojo kreditorių susirinkimo sušaukimo, kreditorių dalyvavimo, balsavimo ir nutarimų priėmimo tvarkos. Teismas taip pat nenustatė tokių procedūrinių pažeidimų.

23. Pirmosios instancijos teismas netenkino kreditorės reikalavimo dėl 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo metu priimto nutarimo 5-uoju darbotvarkės klausimu, kuriuo buvo nutarta patvirtinti informacijos apie bankroto procesą teikimo tvarką pagal pateiktą projektą, panaikinimo.

24. Informacijos apie bankroto procesą teikimo tvarkoje (Tvarka Nr. 1) numatyta, kad nemokumo administratorius informaciją apie bankroto bylos eigą, įskaitant nemokumo proceso administravimo išlaidų pagrindimo dokumentus, teikia įmonės kreditoriui, kurio finansinis reikalavimas yra patvirtintas įmonės bankroto bylą nagrinėjančio teismo nutartimi ir ši nutartis yra įsiteisėjusi, bei įmonės dalyviams (akcininkams), jų įgaliotam atstovui, pateikusiam dalyvių susirinkimo įgaliojimą atstovauti jų interesams bankroto procese (Tvarkos Nr. 1 1. punktas). Tvarkos Nr. 1 2. punkte paaiškinama, kaip suprantama informacija Tvarkos Nr. 1 1. punkto prasme, t. y. informaciją sudaro nemokumo administratoriaus veiklos ataskaitos, patvirtintos kreditorių susirinkimuose (kreditorių komiteto posėdžiuose) ir jos priedai; kreditorių susirinkimų (kreditorių komiteto posėdžių) protokolai ir jų priedai; su įmonės bankroto byla susijusių teismų priimtų procesinių dokumentų kopijos; nemokumo proceso administravimo išlaidų pagrindimo dokumentai; atskirai pažymėta, kad kreditoriui, kurio įsiteisėjusia teismo nutartimi patvirtintas reikalavimas sudaro daugiau kaip pusę visų teismo patvirtintų finansinių reikalavimų sumos, teikiama visa jo raštu prašoma informacija (Tvarkos Nr. 1 2.5. punktas).

25. Kreditorė balsavo prieš priimtą nutarimą. Jos vertinimu, nemokumo administratoriaus siūloma informavimo apie bankroto procesą tvarka nustato papildomus ribojimus smulkiesiems kreditoriams susipažinti su aktualia informacija. Kreditorė siūlė, kad visa informacija būtų teikiama visiems kreditoriams lygiateisiškai atlygintiniais pagrindais.

26. Bankroto proceso esmė – siekis patenkinti ne pavienių, o visų kreditorių finansinius reikalavimus. JANĮ 43 straipsnis detalizuoja kreditorių, kurių reikalavimus patvirtino teismas, teises, prie kurių yra numatyta kreditoriaus teisė kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka gauti iš administratoriaus informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą (JANĮ 43 straipsnio 4 punktas). JANĮ 44 straipsnio 6 punktas suteikia teisę kreditorių susirinkimui nustatyti informacijos apie nemokumo procesą ir juridinio asmens finansinę būklę, taip pat nemokumo proceso administravimo išlaidų pagrindimo dokumentų teikimo kreditoriams tvarką. Kaip matyti iš cituotų teisės normų, jos nediferencijuoja kreditorių pagal jų patvirtintų reikalavimų dalį bei nesuteikia tam tikriems kreditoriams daugiau teisių, susijusių su galimybe gauti juos dominančią informaciją iš nemokumo administratoriaus.

27. Be to, apeliacinės instancijos teismas, susipažinęs su Tvarkos Nr. 1 2. punkto turiniu, nustatė, kad Tvarkos Nr. 1 2. punkte konkretizavus kreditoriams teiktinos informacijos sąvoką bei apimtį, nėra

aišku, kokie duomenys sudarytų kreditoriaus, kurio įsiteisėjusia teismo nutartimi patvirtintas reikalavimas sudaro daugiau kaip pusę visų teismo patvirtintų kreditorinių reikalavimų sumos, prašomą pateikti kitą („visą“) informaciją, nenumatytą Tvarkos Nr. 1 2.1. – 2.4. punktuose. Taip pat nėra suprantama, kokių tikslu, jei ji nesuteikia privilegijų stambiams kreditoriams kaip teigia nemokumo administratorius, Tvarkoje Nr. 1 įtvirtinta galimybė būtent šiems subjektams gauti visą informaciją paprastesne tvarka. Atsižvelgiant į galiojantį teisinį reglamentavimą, kuris nenumato jokių išskirtinių teisių stambiams kreditoriams, anksčiau išdėstytus motyvus dėl Tvarkos Nr. 1 turinio, pripažintina, kad skundžiamas kreditorių susirinkimo nutarimas, priimtas 5-uoju darbotvarkės klausimu, yra neaiškus bei suteikiantis daugiau teisių kreditoriui, kurio įsiteisėjusia teismo nutartimi patvirtintas reikalavimas sudaro daugiau kaip pusę visų teismo patvirtintų finansinių reikalavimų sumos, todėl jis laikytinas neteisėtu ir naikintinas (JANĮ 55 straipsnio 4 dalis).

28. Apeliacinės instancijos teismas pažymi, kad aplinkybė, jog už šį nutarimą balsavo 99,865 proc. kreditorių, negali nulemti nutarimo teisėtumo, kadangi kreditorių daugumos valia sprendžiant su bankrutuojančia (bankrutavusia) įmone susijusius klausimus nėra absoliuti. Nutarimai negali prieštarauti imperatyvioms teisės normoms, CK 1.5 straipsnyje įtvirtintiems teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principams, pažeisti bankrutuojančios įmonės, jos kreditorių (jų dalies) teisėtus interesus.

29. Papildomai pabrėžtina ir tai, kad atsakovės BUAB „Agrovet“ argumentas apie visų kreditorių lygias galimybes susipažinti su išsamesne informacija pasinaudojus JANĮ 65 straipsnio nustatyta tvarka yra nepagrįstas. Šis straipsnis numato juridinio asmens dokumento patikrinimo tvarką, kas negali būti tapatinama su kreditoriui JANĮ 43 straipsnio 4 punkto suteikta teise gauti informaciją apie įmonės bankroto bylos eigą, kadangi juridinio asmens dokumentų patikrinimas gali būti inicijuotas tik tam tikriems tikslams, numatytiems JANĮ 65 straipsnyje, įgyvendinti.

30. Kreditorė atskirajame skunde apeliuoja ir į 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo 6-uoju darbotvarkės klausimu priimto nutarimo neteisėtumą. Kreditorių susirinkimas šiuo klausimu nutarė patvirtinti kreditorių susirinkimų šaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) kreditorių susirinkime tvarką pagal pateiktą projektą (Tvarka Nr. 2).

31. Kreditorės manymu, galiojant JANĮ nėra būtina teikti tvirtinti kreditorių susirinkimui kreditorių susirinkimų sušaukimo ir balsavimo elektroninėmis priemonėmis (elektroniniu paštu) kreditorių susirinkime tvarkos; tokiu atveju bankroto procese tiesiogiai taikomas JANĮ. Tačiau kai kreditorių susirinkime tvirtinama ši tvarka, tai tvarkos nuostatos neturėtų pažeisti JANĮ reglamentavimo ir nustatyti nepalankesnių sąlygų kreditorių interesams įgyvendinti. Tvarkos Nr. 2 5.5. punktas, kreditorės traktavimu, ne tik nėra identiškas JANĮ 47 straipsnio 5 dalies 5 punktui, bet yra jai prieštaraujantis, kadangi sudaro pagrindą papildomos medžiagos kreditoriams pateikimo vilkinimui: BUAB „Agrovet“ kreditorius prieš 14 dienų gaus tik biuletenį ir darbotvarkę, o dėl papildomos medžiagos turės kreiptis į nemokumo administratorių, kuris per 10 darbo dienų galės pateikti medžiagą (Tvarkos Nr. 1 6. punktas), kas gali būti jau po įvykusio kreditorių susirinkimo.

32. Tvarkos Nr. 2 5. punktas numato, kad pranešimą apie šaukiamą kreditorių susirinkimą nemokumo administratorius išsiunčia asmenims, turintiems teisę dalyvauti kreditorių susirinkime, jų nurodytu elektroninio pašto adresu likus ne mažiau kaip 14 dienų iki susirinkimo dienos. Pranešime apie šaukiamą kreditorių susirinkimą, be kitos informacijos, turi būti nurodyta papildoma medžiaga, jeigu tokia yra pateikta, arba nurodama, kaip su šia medžiaga galima susipažinti.

33. Pagal JANĮ 47 straipsnio 1 dalį apie šaukiamą kreditorių susirinkimą kreditorių susirinkime turintiems teisę dalyvauti asmenims turi būti pranešta likus ne mažiau kaip 14 dienų iki kreditorių

susirinkimo dienos. Pranešime apie šaukiamą kreditorių susirinkimą turi būti nurodyta papildoma medžiaga, jeigu tokia yra pateikta, arba nuoroda į interneto svetainę, kur galima su ja susipažinti (JANĮ 47 straipsnio 5 dalies 5 punktą).

34. Apeliacinės instancijos teismas pritaria skundžiamoje nutartyje išdėstyti išvadai, kad byloje nėra pagrindo konstatuoti Tvarkos Nr. 2 5.5. punkto nuostatos neatitikimo JANĮ. Tvarkos Nr. 2 5.5. punktas užtikrina kreditoriaus teisę susipažinti su papildoma informacija pranešime apie šaukiamą kreditorių susirinkimą nemokumo administratoriui nurodant, kaip ši teisė gali būti įgyvendinta, t. y. paaiškinus prieigą prie duomenų, net ir kreditoriui nesikreipiant papildomai į nemokumo administratorių dėl informacijos pateikimo. Analogišku būdu ši kreditoriaus teisė yra užtikrinama ir JANĮ 47 straipsnio 5 dalies 5 punkte. Taigi, daroma išvada, kad nėra pagrindo skundžiamą kreditorių susirinkimo nutarimą pripažinti negaliojančiu.

35. Atsižvelgiant į išdėstytą, apeliacinės instancijos teismas pripažįsta, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino JANĮ nuostatas, reglamentuojančias kreditorių teisę gauti informaciją apie bankroto bylos eigą, neatsižvelgė į bankroto proceso principus, todėl pirmosios instancijos teismo nutarties dalis, kuria atmestas kreditorės skundas dėl BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo nutarimo 5-uoju darbotvarkės klausimu panaikinimo, laikytina nepagrįsta, dėl to naikintina, o klausimas išsprendžiamas iš esmės – 2020 m. spalio 16 d. BUAB „Agrovet“ kreditorių susirinkime priimtas nutarimas 5-uoju darbotvarkės klausimu naikinamas ir klausimas perduodamas kreditorių susirinkimui spręsti iš naujo (CPK 337 straipsnio 1 dalies 2 punktu). Pagrindo naikinti ar keisti BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo nutarimą 6-uoju darbotvarkės klausimu apeliacinės instancijos teismas nenustatė, todėl skundžiama nutartis šioje dalyje paliktina nepakeista (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

36. Kadangi kreditorės atskirojo skundo argumentai dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo teisingumo yra susiję su atsakovės BUAB „Agrovet“ atskiruoju skundu, tikslinga juos analizuoti kartu.

Dėl kreditorės atskirojo skundo argumentų apie bylinėjimosi išlaidų priteisimą ir atsakovės BUAB „Agrovet“ atskirojo skundo

37. Pirmosios instancijos teismas netenkino atsakovės BUAB „Agrovet“ prašymo dėl 1 200 Eur bylinėjimosi išlaidų priteisimo iš kreditorės motyvuodamas atstovavimo sutarties, patvirtinančios advokatės I. U. įgaliojimus teikti teises paslaugas atsakovei BUAB „Agrovet“, nepateikimu teismui. Atskirajame skunde teigiama, kad 2020 m. gruodžio 4 d. sąskaitos faktūros Nr. 2020-12-04/1, advokatės I. U. išrašytos atsakovei BUAB „Agrovet“, 2020 m. gruodžio 28 d. mokėjimo nurodymo pakanka patvirtinimui, kad atsakovė BUAB „Agrovet“ kreipėsi į advokatę dėl teisiųjų paslaugų suteikimo, advokatė šias paslaugas suteikė bei už tai gavo atlyginimą, kas sudaro pagrindą tenkinti atsakovės BUAB „Agrovet“ prašymą dėl 1 200 Eur bylinėjimosi išlaidų priteisimo iš kreditorės.

38. CPK 88 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta, kad prie išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, priskiriamos išlaidos advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti. Vadovaujantis CPK 93 straipsnio 1 dalimi, šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Remiantis CPK 98 straipsnio 1 dalimi, šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas; dėl šių išlaidų priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu; šios išlaidos

negali būti priteisiamos, jeigu prašymas dėl jų priteisimo ir išlaidų dydį patvirtinantys įrodymai nepateikti iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos.

39. Apeliacinės instancijos teismo nustatyta, kad 2020 m. gruodžio 29 d. atsakovė BUAB „Agrovet“ bylą nagrinėjusiam pirmosios instancijos teismui pateikė prašymą iš kreditorės priteisti 1 200 Eur bylinėjimosi išlaidų bei prie jo pridėjo šias išlaidas patvirtinančius dokumentus – 2020 m. gruodžio 4 d. advokatės I. U. išrašytą sąskaitą faktūrą Nr. 2020-12-04/1, kurioje nurodyta, kad joje užfiksuota atlyginimo suma apskaičiuota už susipažinimą su 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo medžiaga, skundo analizę, atsiliepimo parengimą į kreditorės skundą dėl BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo, 2020 m. gruodžio 28 d. mokėjimo nurodymą, patvirtinantį 1 200 Eur pervedimą advokatei I. U. pagal sąskaitą faktūrą Nr. 2020-12-04/1. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, šie rašytiniai įrodymai patvirtina teisinių santykių tarp kreditorės ir atsakovės BUAB „Agrovet“ egzistavimą, advokatės paslaugų būtent nagrinėjamoje byloje suteikimą bei atsakovės BUAB „Agrovet“ realiai patirtas išlaidas sumokant pagal jai pateiktą 2020 m. gruodžio 4 d. sąskaitą faktūrą.

40. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2017 m. sausio 19 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-88-686/2017, sprenddamas dėl išlaidų advokato pagalbai apmokėti priteisimo, be kita ko, konstatavo, kad jeigu yra pareikštas prašymas priteisti bylinėjimosi išlaidų atlyginimą ir pateikiama įrodymų, kurie patvirtina išlaidų dydį, teismas turi išspręsti tokių išlaidų atlyginimo klausimą. Išlaidų advokato pagalbai apmokėti dydį patvirtinančiais įrodymais laikytini tokie dokumentai, iš kurių turinio matyti esminiai, tokių išlaidų patyrimo faktą bylą nagrinėjant teisme patvirtinantys duomenys, t. y. kokioje civilinėje byloje, kokios konkrečios advokato teisinės paslaugos suteiktos ir kokios išlaidos buvo patirtos (kokia suma sumokėta).

41. Visa tai nulemia išvadą, kad, vadovaujantis CPK 98 straipsnio 1 dalimi, atsakovė BUAB „Agrovet“ turi teisę į patirtų teisinės pagalbos išlaidų atlyginimą, nepaisant to, kad į bylą nebuvo pateikta teisinių paslaugų teikimo sutartis.

42. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu kreditorės prašymas iš atsakovės BUAB „Agrovet“ išreikalauti banko išrašus dėl pagal 2020 m. vasario 12 d. atstovavimo sutartį atliktų mokėjimų advokatės I. U. naudai yra teisiškai nepagrįstas. 2020 m. gruodžio 4 d. šios advokatės atsakovei BUAB „Agrovet“ išrašytoje sąskaitoje faktūroje Nr. 2020-12-04/1 yra detalizuotos konkrečios paslaugos, už kurių suteikimą prašoma atlyginti 1 200 Eur; ši suma apskaičiuota už advokatės susipažinimą su 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo medžiaga, skundo analizę, atsiliepimo parengimą į kreditorės skundą dėl BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo nutarimų panaikinimo. Taigi, šios nustatytos aplinkybės įrodo kreditorės prielaidos apie galimumą į prašomą atlyginti sumą įtraukti ir kitas nemokumo administratoriaus patirtas išlaidas, nepagrįstumą, kas paneigia būtinybę tenkinti kreditorės prašymą dėl duomenų iš finansinės įstaigos išreikalavimo.

43. Nesutiktina su kreditore, kad nagrinėjamu atveju neturėtų būti atlyginamos suinteresuotų asmenų AB SEB banko, AB Šiaulių banko bylinėjimosi išlaidos. Šis kreditorės argumentas motyvuojamas tuo, kad iš bylą pralaimėjusios šalies būtų nesąžininga priteisti visų byloje dalyvavusių kreditorių išlaidas; tokia situacija suponuotų nepakeliamą naštą kreditoriui, pateikusiai skundą, atlyginti visų kreditorių, atsiliepusių į šį skundą, bylinėjimosi išlaidas. Pasisakant šiuo aspektu atkreiptinas kreditorės dėmesys, kad suinteresuoti asmenys AB SEB bankas ir AB Šiaulių bankas yra BUAB „Agrovet“ kreditorės (kaip ir pati kreditorė), bankroto byloje AB SEB bankas turi ieškovės, AB Šiaulių bankas – trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, statusą. Išskirtoje byloje jie dalyvauja kaip suinteresuoti (tretieji) asmenys. CPK 47 straipsnio 2 dalyje, nustatyta, jog tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, turi šalies procesines teises (įskaitant teisę į

bylinėjimosi išlaidų atlyginimą). Tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, procese dalyvauja tam, jog galėtų išdėstyti savo poziciją (reikšti atsikirtimus) byloje, nuo kurios baigties gali priklausyti jų materialiosios teisės ir pareigos. Todėl kreditorės argumentai, kad šie asmenys neturi teisės į bylinėjimosi išlaidas atlyginimą, yra teisiškai nepagrįsti.

44. Kreditorė, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo procesiniu sprendimu priteisti iš jos bylinėjimosi išlaidų atlyginimą suinteresuotų asmenų AB SEB banko, AB Šiaulių banko naudai, bei atsikirtinėdama į atsakovės BUAB „Agrovet“ atskirąjį skundą, ginasi ir tuo pagrindu, kad pirmosios instancijos teismas, spręsdamas bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimą, nepagrįstai netaikė CPK 93 straipsnio 4 dalies. CPK 93 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta išimtis iš bendrosios taisyklės yra grindžiama priešasties teorija, kuria remiantis bylinėjimosi išlaidų atlyginimo naštos paskirstymui yra reikšmingas toks nesąžiningas šalių procesinis elgesys, kuris būtų bylinėjimosi išlaidų susidarymo priešastis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. gruodžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-359-969/2020). Kasacinio teismo konstatuota, kad teismas, spręsdamas dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo ir nustatęs, jog konkrečiu atveju bylinėjimosi išlaidų atlyginimo priteisimas, atsižvelgiant į bylos baigtį, nereikštų sąžiningo bylinėjimosi išlaidų byloje paskirstymo, turėtų vadovautis CPK 93 straipsnio 4 dalies nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo šio straipsnio 1–3 dalyse įtvirtintų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgdamas į šalių procesinį elgesį ir priešastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. balandžio 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-93-701/2020). Ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas ir ar bylinėjimosi išlaidų susidarymo priešastys yra tokios, kad gali lemti nukrypimą nuo bendrųjų išlaidų paskirstymo taisyklių, kiekvieną kartą individualiai pagal faktinę situaciją sprendžia bylą nagrinėjantis teismas. Spręsdamas dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių išimties, nustatytos CPK 93 straipsnio 4 dalyje, teismas turi taikyti ir bendruosius teisingumo, protingumo, sąžiningumo principus, nepažeisti teisingos šalių interesų pusiausvyros (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-226-248/2018).

45. Kreditorė, atskirajame skunde ir atsiliepiame į atsakovės BUAB „Agrovet“ atskirąjį skundą bandydama įrodyti privalomumą taikyti CPK 93 straipsnio 4 dalies nuostatas nurodo, kad paties nemokumo administratoriaus veiksmai sąlygojo dalies skundo reikalavimų suformavimą, kadangi kreditoriui nebuvo pateikta visa jos prašoma informacija. Be to, kreditorė nustatė, kad dalis 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkime balsavusių kreditorių neturėjo įgaliojimų balsuoti susirinkime. Tačiau šie kreditorės argumentai, nesant byloje patvirtinimo apie kreditorės kreipimąsi į nemokumo administratorių dėl informacijos pateikimo, atsisakymo ją pateikti, kreditorių, tariamai netinkamai atstovaujama, pretenzijų, apeliacinės instancijos teismo vertintini kaip deklaratyvūs bei nepagrindžiantys atsakovės BUAB „Agrovet“ nesąžiningų veiksmų atlikimo. Pažymėtina ir tai, kad iš kreditorės pateiktų motyvų apie nemokumo administratoriaus veiksmus, negalima daryti besąlygiškos išvados, jog būtent šios aplinkybės sąlygojo kreditorės kreipimąsi į teismą skundžiant tam tikrus 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkime priimtus nutarimus. Kreditorė taip pat nesukonkretino, kokių reikalavimų ji nebūtų suformulavusi teismui pateiktame skunde, jei ji laiku disponuotų tam tikra informacija ar nemokumo administratorius būtų pastebėjęs kreditorių atstovavimo pagrindo nebuvimą.

46. CPK 93 straipsnio 4 dalies taikymo negali nulemti ir kreditorės argumentas apie dalies jos skundo pagrįstumą, tačiau atsisakymą nuo bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, kitų kreditorių sutikimą su kai kuriais skundo argumentais. Byloje dalyvaujantis asmuo savarankiškai priima sprendimą dėl prašymo atlyginti patirtas bylinėjimosi išlaidas pateikimo bei šio reikalavimo tenkinimas nepriklauso nuo oponento tapataus prašymo pareiškimo. Kitų kreditorių sutikimas su kreditorės skundo argumentais taip pat nesąlygoja nukrypimo nuo 93 straipsnio 1–3 dalyse įtvirtintų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo

taisyklių, kadangi galutinį sprendimą dėl skundo pagrįstumo priima teismas, kuris pagal patenkintų reikalavimų proporciją sprendžia dėl prašomų atlyginti bylinėjimosi išlaidų priteisimo.

47. Atsakovė BUAB „Agrovet“, teikdama atsiliepimą į kreditorės skundą, įgyvendino turimą pareigą atsiliepti į jai reiškiamus reikalavimus (CPK 142 straipsnis). Be to, nepaisant nemokumo administratoriaus kvalifikacijos, išsilavinimo, jam, kaip ir suinteresuotiems asmenims AB SEB bankui, AB Šiaulių bankui, negali būti apribota galimybė byloje naudotis profesionalaus teisininko pagalba. Teismas negali nurodyti šalims naudotis ar nesinaudoti byloje profesionalaus teisininko pagalba (išskyrus įstatymo numatytus atvejus, kuomet advokato dalyvavimas procese yra privalomas), net ir tuo atveju, jei nemokumo administratoriaus kvalifikacija ar suinteresuotų asmenų kompetentingų darbuotojų egzistavimas leidžia jiems patiems ginti atstovaujama bendrovę nuo pareikštų reikalavimų.

48. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes bei į asmens, kurio naudai priimtas sprendimas, teisę gauti jo patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą, spręstina, kad kreditorės argumentai nesuponuoja būtinybės taikyti CPK 93 straipsnio 4 dalį, taip pat pripažintina, kad pirmosios instancijos teismas, netenkines atsakovės BUAB „Agrovet“ prašymo dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo, netinkamai įvertino atsakovės BUAB „Agrovet“ į bylą pateiktus įrodymus dėl patirtų bylinėjimosi išlaidų, tuo pažeisdamas CPK 98 straipsnio 1 dalies nuostatas, kas suponuoja pirmosios instancijos teismo nutarties šioje dalyje pakeitimą.

49. Apeliacinės instancijos teismui išnagrinėjus bylą ir panaikinus skundžiamos nutarties dalį bei pakeitus nutartį dalyje dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo, yra pagrindas perskirstyti byloje dalyvaujančių asmenų bylinėjimosi išlaidas, patirtas pirmosios instancijos teisme (CPK 93 straipsnio 5 dalis, 98 straipsnis).

50. Apeliacinės instancijos teismas pritaria atsakovės BUAB „Agrovet“ nuomonei, kad jos prašoma priteisti suma – 1 200 Eur – neviršija Rekomendacijose įtvirtinto atlygio dydžio, kadangi nagrinėjamu atveju tikslinga taikyti Rekomendacijose numatytą atlyginimo sumą, apskaičiuojamą kaip už atsiliepimo į ieškinį parengimą (Rekomendacijų 8.2 punktą). Tokia išvada motyvuojama tuo, kad kreditorės skundo dėl BUAB „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. pirmajame kreditorių susirinkime priimtų sprendimų pripažinimo negaliojančiais nagrinėjimas buvo išskirtas į atskirą bylą, kurioje byloje dalyvaujantys asmenys pareiškė atsiliepimus į skundą, kuriuo buvo skundžiami visi devyni 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo priimti nutarimai. Taigi, šios aplinkybės suteikia pagrindą kreditorės skundą prilyginti ieškiniui, o atsakovės BUAB „Agrovet“ atsiliepimą į skundą – atsiliepimui į ieškinį, bei apskaičiuojant atsakovės patirtas išlaidas už jai suteiktas teises paslaugas taikyti už atsiliepimo į ieškinį Rekomendacijose nustatytą atlyginimą.

51. Kadangi atsakovės BUAB „Agrovet“ prašomos priteisti bylinėjimosi išlaidos, patirtos bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme (1 200 Eur), neviršija Rekomendacijų 8.2 punkte numatyto atlygio (VDU 2020 m. II ketvirtį sudarė 1 398,50 Eur x 2,5), yra tinkamai pagrįstos bei atitinkančios suteiktos teisinės pagalbos apimtį, o apeliacinės instancijos teismas iš dalies tenkino kreditorės atskirąjį skundą ir pakeitė pirmosios instancijos teismo nutartį, dėl ko yra patenkinti trys iš devynių kreditorės reikalavimai, t. y. skundas tenkintas 33,33 proc., todėl atsakovei BUAB „Agrovet“ iš kreditorės priteistina 66,67 proc. (800 Eur) teisinės pagalbos išlaidų, patirtų atsakovės BUAB „Agrovet“ bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme (CPK 93 straipsnio 2 dalis).

52. Atsižvelgiant į bylos procesinę baigtį (patenkinta 33,33 proc. skundo reikalavimų), perskaičiuojamos ir suinteresuotiems asmenims AB SEB bankui, AB Šiaulių bankui priteistinos bylinėjimosi išlaidos už teisinę pagalbą, suteiktą bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme.

Pirmosios instancijos teismui nustačius bei suinteresuotam asmeniui AB SEB bankui sutikus, kad protinga ir pagrįsta suma už atsiliepimo į kreditorės skundą parengimą yra 447,52 Eur, šiam asmeniui iš kreditorės priteistina 298,36 Eur (66,67 proc.) bylinėjimosi išlaidų. Suinteresuotam asmeniui AB Šiaulių bankui, pateikusiam prašymą dėl 390,00 Eur bylinėjimosi išlaidų priteisimo iš kreditorės bei šį prašymą pagrindusiam sąskaitos už teisinės paslaugas bei mokėjimo nurodymo kopijomis, priteistina 260 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, priteisimo

53. Atsakovė BUAB „Agrovet“ pateikė prašymą priteisti iš kreditorės 240 Eur bylinėjimosi išlaidų už advokato teisinę pagalbą rengiant atsiliepimą į kreditorės atskirąjį skundą. Pateikė patirtas bylinėjimosi išlaidas patvirtinančius įrodymus (2020 m. kovo 4 d. sąskaitą faktūrą Nr. 2021/4 ir 2020 m. kovo 16 d. mokėjimo nurodymą Nr. 29).

54. Atsižvelgiant į tai, kad kreditorės atskirasis skundas tenkintinas 50 proc. (pritarta reikalavimui panaikinti nutarimą 5-uoju darbotvarkės klausimu), atsakovei BUAB „Agrovet“ iš kreditorės priteistinos 120 Eur bylinėjimosi išlaidos, kurios atitinka Rekomendacijose numatytus atlyginimo dydžius.

55. Kreditorė ir suinteresuotas asmuo AB SEB bankas duomenų apie savo patirtas bylinėjimosi išlaidas apeliacinėje instancijoje nepateikė, todėl jų išlaidų paskirstymo klausimas nesprenžiamas.

56. Suinteresuotas asmuo AB Šiaulių bankas prašo atlyginti 295 Eur advokato teisinės pagalbos išlaidas, susiformavusias už atsiliepimo į kreditorės atskirąjį skundą parengimą. Jo pateiktas 2021 m. kovo 4 d. mokėjimo nurodymas patvirtina šios sumos sumokėjimą advokatės naudai. Suinteresuoto asmens AB Šiaulių banko patirtos išlaidos advokato teisinei pagalbai apmokėti neviršija nurodytose Rekomendacijose nustatyto maksimalaus dydžio (8.16 punktas), todėl 50 proc. šių išlaidų (147,5 Eur) priteistinos iš kreditorės šio asmens naudai (CPK 93 straipsnio 1 dalis, 98 straipsnis).

57. Pagal CPK 87 straipsnio 1 dalies 8 punktą, įsiteisėjus teismo nutarčiai tenkinti atskirąjį skundą bankroto byloje, grąžinamas žyminis mokestis. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad kreditorė už atskirąjį skundą sumokėjo 50 Eur žyminį mokestį, taigi 50 proc. šios sumos (25 Eur) grąžintina kreditoriui.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 337 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 337 straipsnio 1 dalies 4 punktu

n u t a r i a:

Panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutarties dalį, kuria atmestas kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ skundas dėl bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Agrovet“ 2020 m. spalio 16 d. kreditorių susirinkimo nutarimo 5-uoju darbotvarkės klausimu panaikinimo, ir klausimą dėl informacijos apie įmonės bankroto bylos eigą teikimo tvarkos kreditoriams perduoti kreditorių susirinkimui spręsti iš naujo.

Pakeisti Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutartį, nurodant, kad atsakovei bankrutavusiai uždarajai akcinei bendrovei „Agrovet“ iš kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės

„Hidrona“ priteisiama 800 Eur (aštuoni šimtai eurų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme.

Pakeisti Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutartį, nurodant, kad iš kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ suinteresuotam asmeniui AB SEB bankui priteisiama 298,36 Eur (du šimtus devyniasdešimt aštuonis eurus 36 centus) bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme.

Pakeisti Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutartį, nurodant, kad iš kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ suinteresuotam asmeniui AB Šiaulių bankui priteisiama 260 Eur (du šimtus šešiasdešimt eurų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme.

Kitą Klaipėdos apygardos teismo 2021 m. sausio 26 d. nutarties dalį palikti nepakeistą.

Priteisti atsakovei bankrutavusiai uždarajai akcinei bendrovei „Agrovet“ iš kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ 120 Eur (vieną šimtą dvidešimt eurų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme.

Priteisti suinteresuotam asmeniui akcinei bendrovei Šiaulių bankas iš kreditorės uždarnosios akcinės bendrovės „Hidrona“ 147,50 Eur (vieną šimtą keturiasdešimt septynis eurus 50 centų) bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant apeliacinės instancijos teisme.

Gražinti uždarajai akcinei bendrovei „Hidrona“ 25 Eur (dvidešimt penkis eurus) žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. kovo 26 d. (dokumento numeris 1241).

Teisėja Jūratė Varanauskaitė

</div